

Corporaties blijven volop bouwen



Erasmuspark in Goes.

Veel projectontwikkelaars en andere bouwers houden pas op de plaats. Doorgaans moet er eerst zoveel procent van de woningen verkocht zijn, pas dan gaan de bouwvakkers aan de slag. Het aantal verkopen loopt echter terug. Met als gevolg dat het op veel bouwplaatsen stil is. Toch wordt er nog gebouwd, ook in Zeeland. Vooral door corporaties.

Corporaties zijn één van de weinige partijen die nog volop aan het bouwen zijn. Over het algemeen zitten de corporaties niet stil. Al moeten ook zij bij het ontwikkelen van nieuwe bouwprojecten meer dan ooit nadenken over de risico's. Dat heeft ook te maken met de financiële maatregelen die het kabinet in petto heeft voor de corporaties.

Herstructurering

RWS is bezig met grootschalige herstructurering: in Goes-West. Een deelproject, aan de J.P. Coenstraat en A. Tasmanstraat, is uniek vanwege de verregaande inspraak van de toekomstige bewoners. Zij mogen samen met

de architect hun huis ontwerpen. Het gaat om patiowoningen, seniorenwoningen en eengezinswoningen, allemaal zo energiezuinig mogelijk. De bouw moet in 2012 van start gaan. Eveneens in Goes-West bouwt RWS eengezinswoningen aan de Bloempaden. In uitvoering zijn verder bijvoorbeeld de uitbreiding van het woonzorgcomplex Meuleweie in Wolphaartsdijk, een stijlvol appartementencomplex in Kapelle met twee groepsappartementen voor cliënten van SVRZ en woonzorgcomplex Poelwijck in 's-Heer Arendskerke. Poelwijck is een goed voorbeeld van het combineren van functies en voorzieningen: naast een verzorgingshuis en zorgappartementen (huur en koop) bevat

het complex groepsappartementen voor cliënten van SVRZ en Stichting Zuidwester, een recreatiezaal, een restaurant, een kinderdagverblijf, een huisartsenpraktijk en een fysiotherapiepraktijk. Dit soort combinaties zijn van grote betekenis voor de leefbaarheid in een dorp of wijk. Ook R&B Wonen heeft heel wat bouwprojecten onder handen. In Heinkenszand gaat binnenkort de bouw van start van CO2-neutrale woningen (zowel koop als huur). In de Dorpsstraat aldaar komen appartementen voor jongeren. Seniorenwoningen gaat R&B bouwen in Nieuwdorp en Ovezande, terwijl dergelijke woningen recent zijn opgeleverd in Yerseke. Hansweert en 's-Gravenpolder kun-

nen nieuwe koopwoningen tegemoet zien. In die laatste kern bouwt R&B Wonen ook nog voor cliënten van Stichting Siloah (een organisatie voor mensen met een verstandelijke handicap). Woonburg heeft de laatste jaren in verschillende kernen op Walcheren woonzorgcomplexen gerealiseerd. Waterwel in Aagtekerke bevat tevens twee groepsappartementen voor cliënten van SVRZ (zorg voor ouderen). Datzelfde geldt voor het nog op te leveren woonzorgcomplex in Oost-kapelle. In Grijskerke levert Woonburg de eerste CO2-neutrale straat van Zeeland op. Daar pal naast verrijzen appartementen voor senioren in combinatie met een dorps huis en een jeugdthunk. Brede school Het Kroonjuweel in Oost-Souburg – met onder andere twee basisscholen, een peuterspeelzaal, een bibliotheek en een sporthal – is op 1 september geopend. Deels renovatie en deels sloop en nieuwbouw staan op het programma voor de verouderde buurt 't Zwaantje in Oost-Souburg.

Unieke methode

Zeeuwsland heeft zojuist Klein Zweden opgeleverd: 86 appartementen voor diverse doelgroepen. Het zijn woningen waar vraag naar is, want ze waren in no time verhuurd. Zeeuwsland hanteerde hierbij een unieke methode: twee wooncoaches begeleiden de bewoners van het begin tot het eind. De corporatie op Schouwen-Duiveland heeft een grote diversiteit aan projecten onder handen, waarvan een aantal in samenwerking met andere partijen. Op stapel staan bijvoorbeeld projecten

voor cliënten van het Gors en Allévo (zorg en huisvesting voor ouderen). Voor Eilandzorg (eveneens zorg voor ouderen) gaat Zeeuwsland appartementen realiseren waarin demente ouderen kunnen wonen met hun partner. Vervangende nieuwbouw staat op de agenda voor de wijk Buijse in Zierikzee en de Julianastraat en omgeving in Bruinisse. Om de diversiteit nog eens te benadrukken is Zeeuwsland ook bezig met de voorbereiding van de bouw van een klein filmtheater, een brede school in Zierikzee en veertien woningen, waarvan tien eengezinswoningen, in Ellemeet. De eengezinswoningen in Ellemeet zijn aangeboden aan gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd. Dit om de dorpschool meer kans op overleving te bieden. Dat is goed voor de leefbaarheid in deze kleine kern.

Impuls woon-/winkelgebied

Clavis heeft verschillende bouwprojecten in Terneuzen en Sluis op stapel staan. Zoals: de bouw van appartementen voor cliënten van Tragel en het Gors (allebei organisaties die zorg en ondersteuning bieden aan mensen met een beperking) en een nieuw woonzorgcomplex aan de Schelddijk (parkeerterrein voormalig Ter Schorre). De aanpak van de kop van de Noordstraat, waarover snel duidelijkheid zal zijn, moet een impuls geven aan het winkelgebied in de binnenstad en het nabijgelegen woongebied, waar Clavis bezit heeft. De bouw van huurappartementen aan het Margarethaplein is al gestart. ■

Erasmuspark 'Echt m'n eigen huis'

De eerste woontoren is opgeleverd. De tweede en derde volgen later dit jaar. Na sloop van de oude Erasmusflat in Goes kan de bouw van de vierde woontoren beginnen. Daarna is Erasmuspark compleet. De flat wordt niet voor niets een park: de vier torens liggen in het groen. Erasmuspark bevat, als het klaar is, 112 huurappartementen en 44 koopappartementen voor zelfstandig wonende senioren. De bewoners kunnen in het complex gebruik maken van tal van voorzieningen, waaronder een restaurant, een pedicurepraktijk, een kapsalon, een fysiotherapiepraktijk en een inloophuis. Ook zijn er mogelijkheden voor kortdurende zorg.

Geen moment spijt

De allereerste bewoner van Erasmuspark is mevrouw M.S.M. de Heer (85). Ze woont sinds 27 juni 2011 in haar nieuwe appartement. Mevrouw De Heer is zeer enthousiast. "Kijk", wijst ze vanuit haar loggia, "straks heb ik mijn eigen park voor de deur." Ze woonde zeven jaar in de Erasmusflat. Prima woning, hoor, maar niet gemakkelijk als je in een rolstoel terecht komt. En oud. Van de verhuizing heeft ze nog geen moment spijt gehad. "Dit is de eerste woning in mijn leven die zo comfortabel en luxe is. Ik heb nog nooit zo'n mooi huis gehad. Het is allemaal even mooi. De deuren zijn breed, drempels zijn er niet. Aan de veiligheid is bijzonder veel aandacht besteed. Ik heb zelf de kleur van de keukenkastjes, het aanrechtblad, de handgrepen van de kastjes en de tegels in de douche, het toilet en de keuken mogen kiezen. Dat maakt het allemaal nog aantrekkelijker. Het maakt in ieder geval dat ik me hier heel snel thuis voelde. Echt m'n eigen huis."



Kweekvis uit de polder



Aardappelen, suikerbieten, uien, tarwe. Deze producten van Zeeuwse bodem krijgen binnen enkele jaren gezelschap van iets geheel nieuws: kweekvis. De Stichting Zeeuwse Tong werkt aan een blauwdruk voor viskwekerijen op het land. De eerste ervaringen zijn positief.

Zeeuwse Tong, zoals het project is genoemd, is een initiatief van diverse bedrijven, opleidingsinstituten en onderzoeksinstituten, waaronder Wageningen Universiteit. 'Europa', het ministerie van economische zaken, landbouw en innovatie, en de provincie Zeeland ondersteunen het project. In 2010 verrichtte toenmalig minister Verburg de feestelijke openingshandeling. De proefkwekerij is te vinden op Noord-Beveland, vlak bij de voet van de Zeelandbrug: twaalf bassins van honderd meter lang en tien meter breed. Het water komt via een leiding onder de dijk vanuit de Oosterschelde.

Kringloop

In de kwekerij is een gesloten kringloop gecreëerd, die niet alleen tong oplevert,

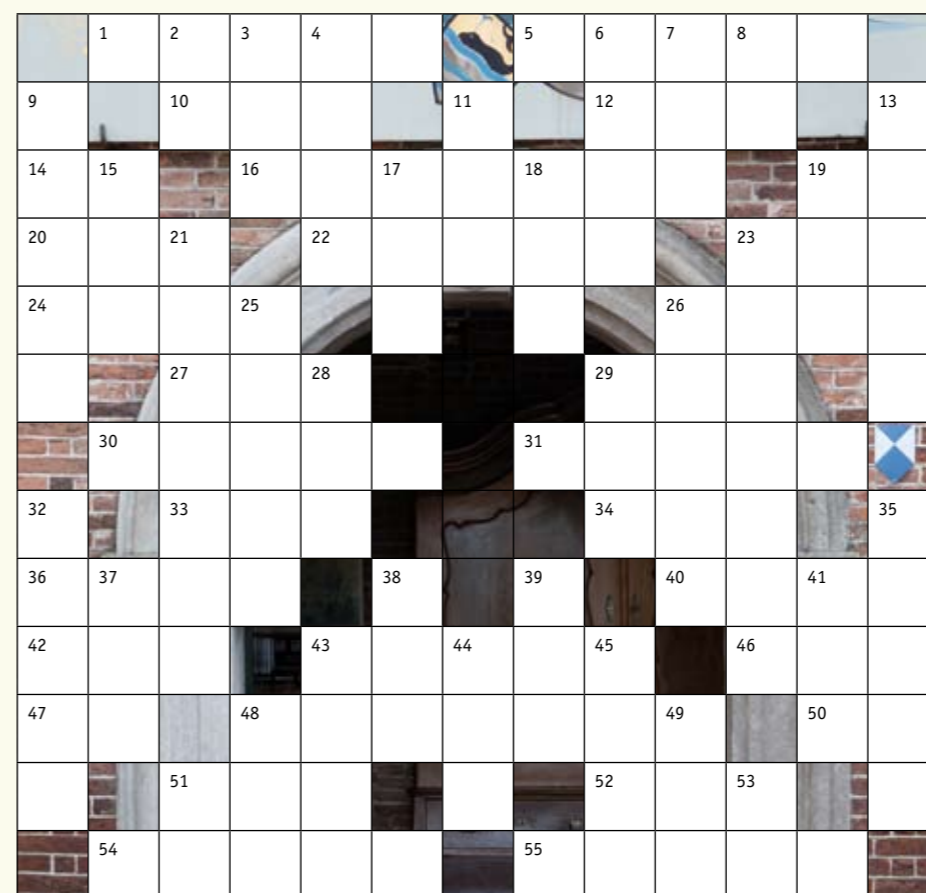
maar ook zagers en schelpdieren. De zagers vormen levend voer voor de kweekvissen. De volgende stap is dat er mest in het water komt. De algen die daar weer van leven, dienen vervolgens als voedsel voor schelpdieren. Deze tapijtschelpen, vooral bekend in de Zuid-Europese keuken, zijn natuurlijke filters. Wat overblijft is schoon water. Dat gaat, om de kringloop rond te maken, weer terug naar de Oosterschelde. Het eerste kweekseizoen leverde minder vis op dan verwacht. Door de vorst moest zo'n 1500 kilo dode tong worden weggegooid. Komende winter moet de overwintering – in verwarmd water – beter van de grond komen. Dat geldt alleen voor de vissen die in november nog te licht zijn om aan te bieden op de markt. Een tong moet minimaal 200 gram zijn. Is dat gewicht nog niet bereikt, dan blijft de tong in de kwekerij om verder

te groeien. De rest gaat naar restaurants en viswinkels.

Verzilting

Het project Zeeuwse Tong moet een blauwdruk voor binnendijkse viskwekerijen opleveren. Voorzitter Rinus Platschorre van de stichting ziet een toekomst waarin gekweekte vis, schaaldieren en zilte gewassen op grote schaal uit de polders komen. "Vooral in zilte gebieden, waar akkerbouwers problemen hebben om de traditionele landbouwproducten te verbouwen. Verschillende boeren die te maken hebben met verzilting, tonen in teresse voor Zeeuwse Tong. Vis kweken op het land kan een prima alternatief zijn." ■

Vestingwerk als herberg



Oplossing:

18	30	26	13	19	3	35	55	54	8	29	1	53	50	24
----	----	----	----	----	---	----	----	----	---	----	---	----	----	----

Oplossing puzzel uit het vorig nummer: **Michiel de Ruyter**

De winnaars:

C. Hageman	Westsingel 58-15	4461 DM	GOES
A.P. Verboom-van Druen	Beukenstraat 178	4462 CB	GOES
J. Koster	Oostelijk Bolwerk 644	4531 GW	TERNEUZEN
A. Riemens	Oostelijk Bolwerk 134	4531 GV	TERNEUZEN
F.M.G. Weekhout	Reimerswaalstraat 13	4413 EP	KRABBENDIJKKE
L. Verboom	Sluisburg 20a	4417 AA	HANSWEERT
D.M. Willemsse	Reigerhoutstraat 25	4364 BA	GRIJPSKERKE
J. de Lignie	Cornelis Visstraat 3	4364 BC	GRIJPSKERKE
A.H. Arts	Lindelaan 18	4325 ED	RENESSE
M. de Wit	Burg. Van Eetenstraat 92	4306 CW	NIEUWERKERK



Michiel de Ruyter

Zijn vader was een bierdrager uit Vlissingen. Zelf koos hij voor een loopbaan op zee. Michiel Adriaanszoon de Ruyter (1607-1676) draaide als touwslagersjongen aan het grote wiel. Later maakte hij zijn droom waar en groeide hij uit tot de grootste Nederlandse zeeheld. Tal van zeeslagen wist hij tot een goed einde te brengen op basis van zijn strategische inzicht en ervaring als zeeman. Michiel sneuvelde in het harnas, bij Syracuse, tijdens de strijd tegen de Fransen. Zijn standbeeld staat in zijn geboortestad, waar in 2007 zijn vierhonderdste geboortedag uitbundig werd gevierd.

Gewapend met de camera trok de redactie eropuit. Hoe is het gesteld met uw kennis van bijzondere plaatsen in Zeeland? Achter het kruiswoordraadsel zit zo'n kenmerkende plaats verborgen. Dit keer een markante toren. Het is geen ramp als u de details niet meteen herkent. Los gewoon de puzzel op, vul de juiste letters in en klaar is Kees. Schrijf de oplossing op een briefkaart en stuur deze vóór 15 november 2011 aan: Puzzelredactie Zeeland Woonkrant, Postbus 158, 4460 AD Goes. Vermeld duidelijk uw naam en adres. Onder de goede inzenders verloten we tien spellen 'Even dienke', de Zeeuwse versie van Triviant. Oplossing en prijswinnaars worden in het volgende nummer van Zeeland Woonkrant bekend gemaakt.

Horizontaal

- 1 zangspel
- 5 Noorse componist
- 10 watervlakte
- 12 automatische externe defibrillator (afk.)
- 14 bevroren water
- 16 gezongen toneelstuk
- 19 Verenigde Staten (afk.)
- 20 handschoen
- 22 ontgoocheling
- 23 slang
- 24 voeg
- 26 winkelcentrum (Engels)
- 27 mok
- 29 hoeveelheid
- 30 vuilnis
- 31 Limburgse stad
- 33 houding
- 34 Turkse bevelhebber
- 36 plaats
- 40 gewoonrecht
- 42 watering
- 43 bloot
- 46 merk smeerkaas
- 47 kunstmatige inseminatie (afk.)
- 48 muzikale uitvoering
- 50 en dergelijke (afk.)
- 51 collectieve arbeidsovereenkomst (afk.)
- 52 Europeaan
- 54 muziekstuk
- 55 muziekstuk

Verticaal

- 2 Personeelszaken (afk.)
- 3 rivier
- 4 zintuig
- 6 vreemd
- 7 teer
- 8 jongensnaam
- 9 overwinningssong
- 11 tocht
- 13 bijbels lied
- 15 seksueel overdraagbare aandoening (afk.)
- 17 plaaggeest
- 18 bestuursvoorzitter (afk.)
- 19 niet leeg
- 21 muziekkorps
- 23 dichtstuk, muziekstuk
- 25 bijbelse koning
- 26 Japanse strip
- 28 golfterm
- 29 (warme) drank (Engels)
- 32 dans
- 35 muzieksoort
- 37 uitroep
- 38 keukengerei
- 39 in orde
- 41 oppervlaktmaat
- 43 pinda
- 44 tennisterm
- 45 drietal
- 48 centrale antenne-inrichting (afk.)
- 49 voorzetsel
- 51 politieke partij (afk.)
- 53 Rotterdams Dagblad (afk.)